

KUD Sestava

Cesta na Rožnik 4
1000 Ljubljana

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Kabinet predsednika vlade
Gregorčičeva 20,25
1000 Ljubljana

V Ljubljani, 8.12.2017

Odprto pismo **dr. Miru Cerarju** - predsedniku vlade, **Borisu Koprivnikarju** - podpredsedniku vlade in ministru za javno upravo, **Antonu Peršaku** - ministru za kulturo, **Zdravku Počivavšku** - ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo ter vsem odgovornim ...

Spoštovani,

na vas, najbolj odgovorne za razmere v državi, naslavljamo to pismo v pričakovanju, da posredujete in preprečite prodajo ali kakršnokoli drugačno zlorabo svetovno znanega Hostla Celica, ki predstavlja prvovrstno slovensko, evropsko in svetovno kulturno dediščino. V odprtem pismu smo pozvali župana Zorana Jankovića in podžupana Janeza Koželja, da ustavi ta prodajo, ki ogroža to posebnost Ljubljane. Iz odgovora župana je očitno, da mesto sicer priznava Celico kot svetovno znamenitost, govori o drugi možnosti najema, a vsaj zaenkrat ne odstopa od prodaje te svetovne in slovenske znamenitosti. Še naprej prodaja stavbo - Hostel Celica sploh ni omenjen - kot nepremičnino, »poslovni prostor« brez opreme, kar Celico izničuje v njenem jedru. Zato vas prosimo in pozivamo, da na predvečer Evropskega leta kulturne dediščine 2018 po hitrem postopku zaščitite vrhunsko slovensko in evropsko kulturno dediščino ter preprečite zlorabo in uničenje te kulturne, turistične in poslovne vrednote.

Obrazložitev:

Celica je izjemen primer kulturnega turizma in deluje kot sodoben hostel, kulturni center in muzej, preplet teh funkcij je ključ njenega uspeha. Hotelirstvo je podpora dejavnost kulturni in muzejski funkciji Celice, ki povratno dajejo presežno vrednost, s katero si tudi hostel zagotavlja ne samo »konkurenčno prednost«, temveč dejansko odpira prostor brez primere. Kulturni turizem razumemo kot reprezentančno dejavnost, izvoz s prednostjo lastnega terena. Zato ves čas poudarjamo, da mora slovenski turizem aktivno skrbeti za kulturno dediščino. Celica dokazuje, kako je mogoče ohranjati kulturno dediščino in jo s pravo mero in vsebino tudi nadgrajevati in razvijati.

Zavod za varstvo kulturne dediščine poroča, da smo od leta 2012 izgubili 800 od 30.000 enot, ki so vpisane v register KD. Če te kulturne katastrofe ne zaustavimo, Slovenija kmalu ne bo več zanimiva za turizem, kaj šele kulturni turizem. Zato Celica, ki je v svetu že prepoznana kot vrhunski produkt kulturnega turizma, ni samo možnost, temveč dejanski zgled za širše reševanje kulturne dediščine z umetniško in kulturno vsebino ter poslovnim modelom.

V nekdanjem avstro-ogrskem vojaškem zaporu, ki smo ga ustvarjalci in umetniki preobrazili v Hostel Celica, se skriva in odkriva hkrati velik del slovenske in evropske zgodovine 20. stoletja. Tukaj so bili predvsem med drugo svetovno vojno, ko je bil to najprej glavni fašistični in potem tudi nacistični zapor, zaprti mnogi Slovenci. Sem so tudi kasneje zapirali nedolžne civiliste, poleg drugih leta 1984 armenskega glasbenika Agopa Stepanjana in leta 1988 četverico JBTZ, kar je kasneje pripeljalo do osamosvojitve te države. Na našo pobudo so mestni svetniki leta 1998 zapisali, da se »bivši zapor ohrani kot mestni, državni, zgodovinski in pričevalni spomenik«, ki se mu da »ustrezna osnovna programska in vsebinska dejavnost«. Strokovnjaki Guardian so lani, torej 18 let kasneje, poudarili: »Težko si je predstavljati boljšo uporabo nekdanjega zapora od tega, kar si je zamislila ekipa Hostla Celica v Sloveniji«. Takšna vrednota in točka spomina ne more in ne sme biti uničena. Številne kulturne in umetniške vsebine ne smejo ostati brez strehe nad glavo.

V procesu preobrazbe zapora v hostel je na našo pobudo sodelovalo več kot 80 slovenskih in tujih umetnikov. Vzpostavili smo vizijo in umetniški koncept, zaradi javnega delovanja so bila Celici in Ljubljani podarjena mnoga izjemno dragocena umetniška dela in na ta način urejene tudi avtorske pravice. Tudi Celica sama je bila poklonjena, zato pripada **Celica mestu**. Poleg vseh ostalih umetnikov sta Celici podarila svoje delo tudi finski arhitekt Juhani Pallasmaa in angleški kipar Antony Gormley, dve danes nesporno že prepoznani zvezdi svetovne kulture. Celica deluje kot živahen kulturni center z več kot 110 kulturnimi dogodki na leto, od koncertov, razstav do literarnih večerov in filozofskih srečanj ter strokovnih pogovorov. Kot poslovno uspešen projekt tudi za to dejavnost velik del sredstev zagotavlja sama.

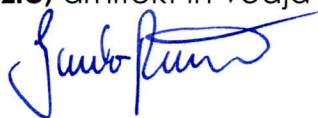
Naj še enkrat poudarimo, da je bila Celica nagrajena s številnimi najvišjimi domačimi in tujimi priznanji, bila je »the hippest hostel on the world« (Lonely Planet 2006) in še lani uvrščena med 10 najbolj prestižnih hostlov v Evropi (Guardian, 2016). Zato nikakor ne gre za preteklo zgodbo o uspehu, temveč za enega najbolj prepoznavnih kulturnih in turističnih brendov v Sloveniji. Slovenska turistična organizacija je zapisala, da je Celica »slovenski prepoznavni simbol širom po zemeljski obli«. Gre za enega najbolj uspešnih in globalno prepoznavnih projektov samostojne Slovenije, ki je že 14 let v svetovnem vrhu. Ne poudarjamo, da je Celica Ljubljano postavila na svetovni zemljevid, kakor nam očita župan, temveč dejstvo, da je Celica Ljubljano postavila na svetovni zemljevid mladinskega in kulturnega turizma. Že samo zaradi tega bi Celico vsaka dobronamerna mestna oblast morala varovati.

Stari zapor smo preobrazili v Celico, da bi pokazali ne samo »primer dobre prakse«, temveč dali zgled, kako se prostor trpljenja iz zadnjega stoletja 2. tisočletja na začetku 3. tisočletja lahko spremeni v prostor srečevanja in izmenjevanja ustvarjalnih izkušenj. Prostor zaprtosti smo spremenili v prostor prostosti in nove preprostosti. Uspeh in odmev Celice kažeta, da to razume skoraj ves svet, samo doma imajo očitno z malo Celico nekateri velike težave.

Na koncu vas še enkrat pozivamo, da po hitrem postopku ukrepate. Kajti nedopusten škandal in cinizem brez primere bi bil, če bi tako reprezentančno vrednoto slovenske kulture in turizma izgubili ravno na pragu Evropskega leta kulturne dediščine 2018, ki naj bi bilo »praznovanje raznolikosti in bogastva naše evropske dediščine«.

Janko Rožič, arhitekt in vodja programa v Hostlu Celica

Vesna Krmelj, umetnostna zgodovinarica in predsednica KUD Sestava

Žiga Okorn, akademski slikar

Jiri Kočica, akademski kipar in profesor

in drugi sodelujoči ustvarjalci, ki smo proti prodaji in uničenju Celice